

หัวข้อการค้นคว้าอิสระ : การจัดการงบประมาณ โดยใช้ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร และควบคุมงบประมาณ งานการเงินและบัญชี แขวงทางหลวง เชียงใหม่ที่ 3

ชื่อผู้วิจัย : ถัดดาวัลย์ ผ่องพักตร์

สาขาวิชา : การบริหารธุรกิจ

กลุ่มวิชา : การบัญชี

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กรวิทย์ ชัยอมรไพศาล

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการจัดการด้านงบประมาณ ประสิทธิภาพ และสภาพปัญหาอุปสรรค โดยใช้ระบบสารสนเทศ เพื่อการบริหารและควบคุมงบประมาณ ของงานการเงินและบัญชี แขวงทางหลวงเชียงใหม่ที่ 3 เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยมีจำนวน 10 คน ประกอบด้วย ผู้บริหาร จำนวน 4 คน หัวหน้างาน จำนวน 4 คน และผู้ปฏิบัติงาน จำนวน 2 คน ได้ทำการเก็บข้อมูลโดยการสังเกตการณ์ และสัมภาษณ์ ซึ่งข้อมูลที่ได้จะนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การบรรยายและพรรณนาสรุปเป็นประเด็น

ผลการวิจัยพบว่า การจัดการระบบสารสนเทศด้านงบประมาณ งานการเงินและบัญชี แขวงทางหลวงเชียงใหม่ที่ 3 มีทั้งหมด 6 ขั้นตอน ได้แก่ (1) การเก็บรวบรวมข้อมูล (2) การตรวจสอบข้อมูล (3) กระบวนการประมวลผล (4) การเก็บรักษาข้อมูล (5) การวิเคราะห์ข้อมูล และ (6) การนำข้อมูลไปใช้ ซึ่งการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาช่วยส่งผลให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น ทำให้ผลลัพธ์ที่ได้มีความถูกต้อง น่าเชื่อถือ และเป็นปัจจุบัน สามารถเข้าถึงสารสนเทศที่ต้องการได้อย่างรวดเร็วและทันต่อเหตุการณ์ และยังสามารถนำไปใช้เป็นรายละเอียดประกอบกับรายงานในระบบบริหารการเงินการคลังภาครัฐ (Government Fiscal Management Information System : GFMS) นอกจากนี้ ผู้บริหารสามารถนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ในการกำหนดกลยุทธ์ การวางแผน

การวิเคราะห์ และการตัดสินใจได้ทันที ทำให้การบริหารงานด้านงบประมาณมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น

ด้านประสิทธิภาพในการจัดการงบประมาณ โดยใช้ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร และควบคุมงบประมาณ พบว่า (1) ช่วยให้ผู้ใช้ข้อมูลสามารถเข้าถึงสารสนเทศที่ต้องการได้อย่างรวดเร็วและทันต่อเหตุการณ์ (2) ช่วยลดขั้นตอนการทำงานทำให้ประหยัดทรัพยากรด้านเวลา (3) ช่วยในการตรวจสอบการดำเนินงานว่าเป็นไปตามเป้าหมายที่รัฐบาลกำหนดไว้หรือไม่ (4) ช่วยให้ผู้บริหารสามารถวิเคราะห์ปัญหาหรืออุปสรรคที่เกิดขึ้น เพื่อหาวิธีควบคุม ปรับปรุงและแก้ไขปัญหา (5) ช่วยผู้บริหารในการกำหนดเป้าหมาย กลยุทธ์ และการวางแผนปฏิบัติการ และ (6) ช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานมีความสะดวกในการแก้ไข ปรับปรุง เปลี่ยนแปลงข้อมูลและฐานข้อมูล

สภาพปัญหาและอุปสรรคที่พบในการใช้ระบบสารสนเทศด้านงบประมาณเข้ามาช่วยในการดำเนินงานของผู้บริหาร หัวหน้างาน และผู้ปฏิบัติงาน พบว่า (1) ปัญหาด้านฮาร์ดแวร์ เป็นคอมพิวเตอร์รุ่นเก่าล้าสมัย (2) ปัญหาด้านซอฟต์แวร์ เกิดจากโปรแกรม Microsoft Excel ที่นำมาใช้งานไม่ตอบสนอง และในบางครั้งข้อมูลที่ได้นั้นมีข้อผิดพลาด คำนวณไม่ถูกต้อง เนื่องจากรุ่นของโปรแกรมที่ใช้ไม่สอดคล้องกับรุ่นของเครื่องคอมพิวเตอร์ นอกจากนี้โปรแกรมยังมีข้อจำกัดในการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างกันโดยอัตโนมัติ (3) ปัญหาด้านข้อมูลและฐานข้อมูล พบว่า ในช่วงแรกฐานข้อมูลที่ผู้ปฏิบัติงานได้สร้างไว้ มีข้อมูลไม่เพียงพอต่อความต้องการของผู้ใช้ข้อมูล ข้อมูลที่ได้มีข้อผิดพลาดและล้าสมัย (4) ปัญหาด้านกระบวนการในการบริหารการเบิกจ่ายเงินงบประมาณ พบว่าผู้บริหารและหัวหน้างานยังไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ทั้งหมด เนื่องจากถูกจำกัดในการแบ่งปันข้อมูล นอกจากนี้ระบบสารสนเทศยังไม่มีระบบการป้องกัน ทำให้บุคคลที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องสามารถเข้าถึงข้อมูลได้โดยง่าย (5) ด้านระบบเครือข่าย การจัดการระบบสารสนเทศด้านงบประมาณได้ใช้ระบบเครือข่ายแบบเชื่อมต่อคอมพิวเตอร์เข้าด้วยกันในระยะจำกัด (Local Area Network : LAN) ในการดำเนินงาน หากคอมพิวเตอร์เครื่องหลักเกิดความเสียหายจะทำให้เครื่องลูกข่ายที่อยู่ในระบบไม่สามารถเรียกดูข้อมูลได้เช่นกัน (6) ปัญหาด้านบุคลากร ผู้บริหารและหัวหน้างานไม่ได้ให้ความสนใจและความสำคัญกับการบริหารงานโดยใช้ระบบสารสนเทศด้านงบประมาณเท่าที่ควร นอกจากนี้ผู้ปฏิบัติงานขาดความรู้และความเข้าใจในการใช้งานระบบสารสนเทศด้านงบประมาณ



The Title : Budget Management by Using Management Information System and Budget Control for Finance and Accounting of the Chiangmai 3 Highway District

The Author : Mrs.Laddawan Phongpak

Program : Master of Business Administration

Department : Accounting

Thesis Advisor : Assistant Professor Dr. Korravee Chai-Amonphaisal

ABSTRACT

The purposes of this study were to study budget management, efficiency, problems and obstacles using management information system and cost control for Finance and Accounting of Chiangmai 3 Highway District. This research was qualitative research. Populations in the research included four administrators, four supervisors, and two operators. Data were collected by using observation and interviewing. Data were then analyzed by using narrative and descriptive summaries.

Chiangmai 3 Highway District was found that the management of information system on budget, finance, and accounting was comprised of six stages: (1) data collection, (2) data monitoring (3) data processing process, (4) data storage, (5) data analysis, and (6) data use. The use of information technology helped contribute a more efficient operation. For example, the results were accurate, reliable, and up to date. Users could access the information quickly and timely. It could also be used as details for Government Fiscal Management Information System (GFMIS). Administrators could use the information to determine strategies, planning, analysis, and decision making immediately making the budget management more efficient and effective.

Budget management using information system for budget management and control allows the operation to become more efficient: (1) data users could access the information they need quickly and timely, (2) operators could work faster and easier, which saved time and resources, (3) administrators and operators could monitor whether the performance reached the goals set by the government or not, (4) administrators could analyze problems and obstacles occurred in order to find out how to control, update the information, and solve problems, (5) administrators could use the data to set goals, strategies, and operational planning, and (6) it was easy for the operators to update, Improve and change the data and the database.

Problems and obstacles were found in the implementation of information system on budget to assist the performances of administrators, supervisors, and operators were as follows: (1) hardware problem, computer models were out of date, (2) software problem, the Microsoft Excel implemented was not responding, and sometimes data contained some errors. Furthermore, the calculation was incorrect since the version of the program was not compatible with the PC model. In addition, the program also had limitations on automatic data link between the program and the PC. (3) Data and database problems indicated that at first the data established by the operators were insufficient for the needs of data users, and the data contained errors and were out of date. (4) Problems of the process for managing the disbursement of funds showed that administrators and supervisors could not access all data since the information sharing was limited. The information system also had no protection system allowing irrelevant personnel to access the information easily. (5) Network system, the management information system on budget used Local Area Network (LAN) in the operation. If the main computer were damaged, the clients in the system would not be able to retrieve information. (6) Personnel issues, administrators and supervisors did not pay attention and did not focus on the management of budget information system as much as they should. Moreover, operators lacked knowledge and understanding of the use of budget information system.



กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กรวิรัช ชัยอมรไพศาล อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำและตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ มาโดยตลอดจนสำเร็จเรียบร้อย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัยยศ สัมฤทธิ์สกุล และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กมลทิพย์ คำใจ ที่ได้ให้คำปรึกษา คำแนะนำ ข้อคิดเห็น ตรวจสอบและแก้ไขเค้าโครงการค้นคว้าอิสระ และขอกราบขอบพระคุณ คุณสุณี พันธ์ดา คุณแสงพยอม พรหมมีเทศ และคุณอนุพงษ์ วรรณะ ผู้เชี่ยวชาญที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา คำแนะนำในการจัดทำเครื่องมือ และการปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือให้สมบูรณ์

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการแขวงทางหลวงเชียงใหม่ที่ 3 ตลอดจนรองผู้อำนวยการ หัวหน้างาน และผู้ปฏิบัติงานด้านงบประมาณ แขวงทางหลวงเชียงใหม่ที่ 3 ที่ได้กรุณาเอื้ออำนวยความสะดวกในด้านการจัดเก็บข้อมูล จนทำให้การจัดเก็บข้อมูลดำเนินการไปได้ด้วยดีทุกขั้นตอน และขอขอบคุณผู้ที่เกี่ยวข้องในด้านอื่น ๆ ที่ไม่ได้กล่าวนาม ที่มีส่วนช่วยให้งานวิจัยนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ประโยชน์อันพึงได้จากการศึกษาในครั้งนี้ ขอมอบเป็นกตเวทิตาแด่บิดา มารดา ตลอดจนผู้เขียนหนังสือและบทความต่าง ๆ ที่ให้ความรู้แก่ผู้วิจัยจนสามารถทำให้วิจัยนี้สำเร็จได้ด้วยดี และเป็นตัวอย่างการศึกษาสำหรับผู้สนใจต่อไป

ลัดดาวัลย์ ผ่องพักตร์